

Dumengia da chant naziunal 2024: Veni, veni Emmanuel, preschentaziun generala

La chanzun che nus avain tscherni per la Dumengia da chant naziunal 2024 n'è betg nova ... Ella deriva dal temp aut medieval, ha traversà ils cunfins linguistics e confessionsals e tutga en ils dis u las emnas avant Nadal. Vus chattais qua elements da sia istorgia e la preschentaziun dal material mess a disposiziun per 2024.

Introducziun istorica:

Il text da la chanzun deriva d'ina collecziun d' antifons per il *Magnificat* dal 9avel tschientaner che vegnan chantads en ils ultims dis avant Nadal: ils o-antifons. Tuts cumenzan cun l'invocaziun "O...", segui d'in titel dal Messias dal Vegl o dal Nov Testament (principalmain dals cudeschs d' Esaja e da Lucas). La tradiziun principala da l'Europa dal vest conuscha surtut ils set titels *O Sapientia, O Adonai, O Radix Jesse, O Clavis David, O Oriens, O Rex gentium, O Emmanuel*. Cun leger las inizialas enavos datti l'acrostichon latin "Ero cras": "Jau vegn ad esser qua damaun", entant che las inizialas en sequenza normala "Sarc'ore" en grec fa l'allusiun a l'incarnaziun. Ils dis en ils quals ins chantava ils o-antifons eran dis d'allegrezza cun regals e cun ritgs pasts cun buns baccuns. Fitg bod èn sa derasads similis o-antifons en vegl englais, en regiuns nordicas ed en il territori francofon, dals quals schizunt l'autur englais John Tolkien sa lascha inspirar per las figuras da ditgas modernas.

En il 17avel tschientaner vegnan ils o-antifons collecziunads sco chanzuns versifitgadas cun pliras strofes, e quai en collecziuns dals gesuits tudestgs ed er en la baselgia anglicana. Tant en Germania co en Engalterra cumenzavan las strofes cun "Emmanuel" senza repeter adina il "O" dals antifons. La chanzun anglicana *O come, o come, Immanuel* era conuschenta cun ina melodia dal 19avel tschientaner. Questa melodia era trasmessa sco manuscrit dapi il temp medieval tardiv e quai per chanzuns che n'avevan da far nagut cun ils gronds antifons d'Advent.

Al cumenzament dal 20avel tschientaner fan diversas traducziuns franzosas e tudestgas la chanzun enconuschenta en il giuven moviment ecumenic e lura en il moviment liturgic. Plan a plan vegn la cumpletta sin ils set antifons originals.

La melodia nobla **[dorica]** cun sias simmetrias internas ed in refrain che s'avra vers l'aut, vegn amada ed enconuschenta schizunt dator las baselgias. Ins chatta fastiz en la musica contemporanea da stils fitg differents, dal concert per percussiun ed orchester da James MacMillan fin a la chanson *White as snow* da la grupp da rock irlandaisa **[U2]**...

Kommentiert [HS1]: Ich verstehe einigermaßen gut Französisch, aber nicht perfekt. Ist mit "dans un premier ton" die dorische Kirchentonart gemeint? Nach meinem Verständnis haben wir es hier aber mit dem plagalen Hypodorischen und damit mit dem 2. Ton zu tun.

Kommentiert [HS2]: Kennen Sie auch das 2-4-stimmige "Adventi ênek" von Zoltán Kodály?

Material mess a disposiziun:

Cun quai che la dumengia da chant vegn ad avair lieu en tut las baselgias reformadas chantunalas, mettan ils organisateurs ils texts a disposiziun en pliras linguas. Musicalmain encurascheschan els ad ina diversidad stilistica. Perquai chattan ins numerusas notas cun numerus texts on-line...

Texts:

Trais tips da texts vegnan proponids:

a/ texts che derivan da la chanzun strofica, latin (*Veni, veni, Emmanuel*, emprima publicaziun enconuschenta : *Triples Horologium Juventutis Studiosae*, Münster (Westf.) 1693) lura englais (*O*

come, o come, Emmanuel, John Mason Neale, revisiun attrib. a Henry W. Baker, Hymns Ancient and Modern, London, 1861), en general cun 5 strofas

b/ texts che comprendan puspè ils set o-antifons tradiziunals

c/ in text nov sin la medema melodia, scrit per l'Advent 2024: Ils texts tradiziunals chantan da la gronda speranza messiana dal pievel d'Israel e da la baselgia en il temp d'Advent. En la situaziun da la guerra actuala en il Proxim Orient vegn ina confusiun cun la realitad politica contemporanea però nunacceptabla. Il text nov emprova d'evitar mintga ambiguitad.

- Latin : **b/** *Veni, veni, Emmanuel*, en *Colours of Grace*, cudesch da chant da la Cuminanza da baselgias evangelicas en l'Europa, , Strube, München, 2006, n° 88. Funtaunas: IXe s. | *Triplex Horologium Juventutis Studiosae*, Münster (Westf.) 1693 | Johannes B. Bauer 1990 (str 2 + 7)
- Englais : a/ *O come, o come, Emmanuel*, versiun suenter John Mason Neale
- Tudestg : **b/** *Gott, send herab uns deinen Sohn*, en *Reformiertes Gesangbuch* (RG), Basilea e Turitg, 1998, n° 362. Funtaunas: EGB (1969) 1970 suenter las traducziuns dals o-antifons latins da David Gregor Corner 1631 | Heinrich Bone 1847 | Köln 1887. Text fitg cumplet che propona ina strofa introductiva, lura las et strofas dals set antifons principals en lur sequenza tradiziunala ed ina strofa finala. (RG 362 = KG 304 = CG 525)
- c/ *O Menschensohn, du teilst den Schmerz*, Thomas Muggli-Stokholm, Dumengia da chant 2024.
- a/ Il cudesch da chant da la baselgia metodista propona in text cun 3 strofas suenter *O come, O come, Emmanuel* da J. M. Neale: *O komm, o komm, du Morgenstern*, EM 144 = EG 19 = ALL/D 31-01. Musica cun text sin dumonda.
- Franzos : 1/ *Oh ! viens bientôt, Emmanuel !*, en *Alléluia* (ALL), Lyon, 2005 n° 31-01. Funtaunas: Richard Paquier 1949 (str 1, v1-4) e Henri Capieu 1977 (str 2-4 e refr.). Dus auters texts franzos da la medema tradiziun suenter *O come, o come* : da *Psaumes, cantiques et textes* (PCT 253, R. Paquier) e dal cudesch catolic *Chants notés de l'assemblée* (CNA 370, fr. Pierre-Yves de Taizé)
- 2/ *Oh! viens, Sagesse du Très-Haut*, text scrit d'ina gruppa da lavur da la Svizra romanda per la dumengia da chant 2024, sin la basa dals set antifons medievals, che fa visibel l'acrostichon e che prenda si tschertas rimas dal latin.
- 3/ *O Fils de l'Homme, tu sais bien*, texte versifié da Hélène Küng sin la basa dal text da Thomas Muggli-Stokholm, Dumengia da chant 2024.
- Talian : 1/ *Vieni, vieni, Emmanuel*, Gabriele Gallerie, 2002, da Youtube e <https://postlmg.cc/xNM9TKC2> (consultà en zercladur 2024). Fin ussa avain nus chattà be quest text scrit d'in spiritual roman-catolic talian. Las emprimas trais strofas e la tschintgavla prendan si tschertas expressiuns dals o-antifons.
- Rumantsch (Vallader) : 1/ *O vè, schi vè, Immanuel*, Gion Gaudenz, 1988. Translatà per in cor da baselgia local, manuscrit betg edi.

Musica:

Musica vocala:

Bicinium:

Transcripziun moderna d'in manuscrit cun la melodia. L'original è accumpagnà dal text *Bone Jesu dulcis cunctis* da l'uffizi da morts *Libera me*. Quel chattan ins en in ritual d'ina communitad da dunnas, pli probabel fanziscanas. Las duas vuschs sa cruschan d'in cuntin: duas giadas vuschs da dunnas, duas giadas vuschs dad umens, u duas giadas vuschs maschedadas.

Hymnal 1858:

I sa tracta da l'emprima armonisaziun englaisa suenter che John Mason Neale aveva scrit sia versificaziun da *Veni, veni Emmanuel* cun la melodia dal 15avel tschientaner. Quella è vegnida fatga da Thomas Helmore e's chatta en l'[Accompanying Harmonies to The Hymnal Noted](#), London, 1852/58.

Kommentiert [HS3]: Ich verstehe nicht, warum hier mit b/ begonnen wird.

Kommentiert [HS4]: b-c-a ? Ich habe das ABC noch anders gelernt.

Wersin :

Ina frasa " classica " stimulant e polifonica da Michael Wersin da l'onn 2009. Wersin è manader da studi da la partiziun classica da las scolas da musica da baselgia da Son Gagl e tranter auter manader dal festival Alte Musik a St.Gallen.

Zimmermann:

Per avair a disposiziun er ina versiun cun la melodia en il tenor ha B. Zimmermann realisà quest armonisaziun a 4 vuschs maschedadas per la Dumengia da chant 2024. Ella permetta da preschentar ina strofa cumpletta en ina lingua naziunala ed as referescha a medem temp a l'etappa englaisa da l'istorgia da chant.

CrossPoint Worship :

Da la band americana Crosspoint Worship datti ina versiun per band e chor che maina sorprendentamain vers il gospel en ina punt cumponida da nov dal folk-popigen: "He has come...!"

Musica per orgel:

Nus proponin er trais parafrazas resp. intunaziuns publitgadas da las baselgias o da las associaziuns professionalas dals organists en ils ultims decennis en Svizra.

Crear novs o-antifons

En l'istorgia ha il dumber e la tenuta dals gronds o-antifons fitg varià. I dat numerusas variantas. En il rom da la raspada, p.ex. durant ina "retraite" u ina furmaziun da creschids u ina animaziun catechetica, fiss quai pussaivel da crear novs o-antifons per noss temp.

La structura dals antifons è adina la suandanta:

- iniciala « O »
- in titel messian da la Bibla
- ina curta descripziun p.ex. cun « ti che ... »
- ina supplica « vè per... »

Suenter questa structura pon ins envidar ils participants d'in atelier u d'ina preparaziun d'in cult divin u d'in mument meditativ, da crear mintgin si' atgna intenziun d'uraziun. Ins pudess las ramassar per l'intercessiun e las leger tranter las strofas veglias chantadas.

Diever da differents stils musicals

Per exprimer la diversità musicala pudessan ins chantar la melodia pliras giadas ed accumpagnar las differentas strofas mintga giada en in stil divers. Forsa pon ins er variar las linguas utilisadas. I pudess er esser interessant da variar ils lieus, nua ch'ins chanta: en il cor da la baselgia, d'asper l'orgel, cun ina band en la nav etc.

Alternar cun texts biblics

Tut ils o-antifons han in fundament biblic. Pussaivel fissi da leger in text biblic parallel avant che chantar la strofa correspondent. En quel cas proponin nus per las 7 strofas dals antifons tradiziunals:

Str Sapientia : Esaja 9,5 (nua ch'i stattan er auters titels messians per crear ses agens **antifons!**)

Str Adonai : Exodus 3,2-6 u Exodus 6,2-3+6-8

Str Radix Jesse : Esaja 11,1-2+10 o Esaja 52,12b-15

Kommentiert [HS5]: Die Apokryphen habe ich bewusst weggelassen, da sie in den romanischen Bibeln nur bis 1743 greifbar wären.

Str Clavis : Esaja 22,20-23 (en ina perspectiva messiana, senza leger il prenum dal famegl)

Str Oriens : Lucas 1,68-79 (pli curt: 1,68-72+78-79)

Str Rex gentium : Jeremia 10,6-7 o Efesers 2,12-17

Str Emmanuel : Esaja 7,14-15 o Matteus 1,20-23